

ne strinja z načeli nove stranke ter se ne pridružuje današnjim govornikom v tem oziru.

Shodu je predsedoval domači g. župnik Alojzij Cilenšek, ki je po sprejetju resolucije o volilni reformi zaključil zborovanje.

Politični ogled.

Minister zunanjih zadev grof Goluchowski je odstopil. Strmoglavili so ga Ogrji, ki niso bili zadovoljni z njegovo politiko. Odstopivši minister je bil sicer po rodu Poljak, vendar je uganjal vedno vsenemško politiko, kar je povzročilo njegove neuspehe na slovanskem Balkanu.

Kaj je s celjsko gimnazijo? Proračun za prihodnje leto še vedno nič ne pove o celjskih nemško-slovenskih gimnazijskih razredih, ali se razširijo kmalu v celo gimnazijo ali ne. Pač pa je v proračunu, da se za kočevske Nemce, ki štejejo komaj 14.000 duš, razširi nižja gimnazija v višjo. V to je privolil v državnem zboru tudi voditelj kranjskih liberalcev dr. Tavčar, ne da bi stavil kake pogoje zaradi celjske gimnazije.

Nadaljni neuspehi avstrijske nemške politike. Med Avstrijo in Srbijo vlada valed nerodnosti ministra zunanjih zadev grofa Goluchowskega razpor. Ta prepir pa pridno porablja Italija, da se približa Srbiji in da ga gospodarsko izrabi v svoj prilog. Tako avstrijska nemška politika valed svojega nasprotstva proti Slovanom vedno bolj izgublja upliv na Balkanu, kar se bo še za Avstrijo enkrat bridko maščevalo.

Avstrija in Italija. Razmerje med Avstrijo in Italijo postaja čedalje bolj napeto. Sicer obstoji še vedno trozveza med Avstrijo, Nemčijo in Italijo, vendar obstoji ta zveza le še na papirju. Italija sicer vedno zatrjuje, da tam nikdo ne misli na to, da bi se zveza razdrila, na drugi strani pa se v Italiji z vsjo silo oborožujejo, posebno na mejah. Prehode na avstrijsko-italijanski meji so Italijani skrbno zavarovali. Vse polno utrdb so deloma popravili, deloma naredili nove. Vojno brodovje se vedno bolj množi. Naša Avstrija pa vsega tega ne vidi. Ko je naš admiral Montekukuli dejal, da naša mornarica ne sme gledati samo na to, kako se bo branila, ampak da mora računati tudi na napad, so Italijani takoj obrnili te besede tako, da je avstrijski admiral rekel, da je cilj avstrijskega brodovja uničenje italijanskega brodovja. S takimi in enakimi sredstvi se hujša in goni ljudstvo v sovraštvo do Avstrije.

Bolgarija. Pred nedavnim časom so se vršile v Bolgariji velike vojaške vaje in sicer ravno ob turški meji. Osebnost mavzoč je bil bolgarski knez in mnogo drugih višjih vojaških poveljnikov. Kakor poročajo vsi večji evropski listi, so te bolgarske vojaške vaje napravile na tuje vojaške poveljnike izredno dober vtis. Pravijo, da je bolgarska armada na Balkanu najboljša in najbolj izveščana. Na vsak način si je Bolgarija s tem pridobila velik ugled

pri tujih državah. Posebno se boji Turčija, da bi se Bolgarija proglasila za neodvisno. Dosedaj je namreč Bolgarija pod turško nadvlado.

Pruska nasilstva. V Šubinu na pruskem Poljakem so bili 20 t. m. žalostni prizori, ki kažejo nemško kulturo in omiko v njeni surovi oholosti. Oblasti so namreč ukazale, da zapro poljske otroke, ki nočejo moliti nemško. Popoldne so pa odšli poljski očetje v zapore in vzeli otroke domov kljub temu, da so pozvali pruski učitelji policijo na pomoč. Sedaj bode šolo vedno stražila policija, kadar bodo otroci zaprti.

Socijalni demokratje. Na Nemškem v Mannheimu so imeli socijalni demokrati svoj letni shod. Težili so, da je začela moč socijalne demokracije pojemat. Seveda počasi tudi najbolj nemne glave sprevidijo, da ne bo nikdar prišel tisti čas, da se bo razdelilo premoženje na enake dele med vse ljudi, kakor obljubujejo socijalni demokrati. Le v združni in strokovni organizaciji leži rešitev delavskih stanov. Še bolj zanimiv je pa bil shod italijanske socijalne demokracije, ki je ločena na več strank. Ker so Lahji bolj vročerni, so se socijalni demokrati stopili in zmernejša stranka, ki je bila tudi številnejše zastopana, je anarhistično stranko pometala iz dvorane.

Nemški cesar Viljem proti Poljakom. Znano je, da sta se lansko leto sešla cesar Viljem in ruski car Nikolaj na Severnem morju. Kaj sta se pri tem pogovarjala, to je bila državna skrivnost, s časom pa pride le nekaj na dan. Neka oseba, ki zavzema na Ruskem jako visoko stališče in stoji osebno carju jako blizu, je vprašala carja, kaj sta pri tem govorila. Car ji je odgovoril: "Stavil mi je predlog, ako dam Poljakom samodržstvo, prekorači takoj 200.000 pruskih vojakov mejo in zasede poljsko kraljestvo. Dotlej bodo pripravljene za mejo." Tako poroča "Slovenec" njegov zaupnik, ki pravi, da je izvedel to iz prvega in popolnoma zanesljivega vira, ki je vzvišen nad vsakim dvomom, ter dostavlja, da bi bilo vsako uradno oporekanje nemške vlade teh besed uradna laž. — To je zopet dokaz, da so vseh nemirov in grozodejstev na Ruskem krivi Nemci, ki bi radi na ta način oslabilo veliko slovansko državo in s tem slovanski upliv v Evropi.

Razne novice.

* Duhovske vesti. Za župnika v Svičini je imenovan č. g. Vid Janžekovič, kaplan pri Sv. Jakobu v Slov. goricah.

* Iz finančne službe. Prestavljeni so pazniki finančne straže: Ivan Dreu iz Rogatca v Ormož, Ivan Jurko iz Slovenjgrada v St. Lenart, Jožef Pirtošek iz Šmarja v Leskovec.

* Cecilijino društvo za lavant. škofijo je ustanovilo svojo prvo podružnico in sicer "Cecil. društvo za stolnomestno župnijo v Mariboru". Novo društvo prevzame odlej skrb za cerkevno petje in glasbo v stolnici. Zda se šele more škofijsko ali glavno društvo posvetiti svojem prave mu namenu:

delovati za celo škofijo; zato vabi vse prijatelje cerkvene glasbe in zlasti vse č. gg. duhovnike kot varuhe liturgije in lepoga cerkvenega petja, naj se odzovejo te dni jim doposlannemu pozivu ter številno pristopijo k škofijskemu Cecil. društvu in mu pomagajo izvrševati njegovo veliko nalogo.

* Južna železnica namerava zvišati tarife za prevozno blago od 1 do 2 vinarja pri 100 kg in omejiti nekatere izredne ugodnosti. S tem računna, da pridobi kakoga pol milijona kron. Izgovarja se, da se je cena materialu zvišala in plača uslužbenecv.

* Naročniki "Štajerca" so backi. Na shodu v Poljčanah je omenil g. župnik Cilenšek, da mu je rekel urednik ptujskega "Štajerca": "Tisti kmetje, ki berejo ptujskega 'Štajerca', so pač sami backi!" To, kar smo mi že mnogokrat povdarjali, to potrdi urednik sam, ki pač najbolj ve, kakšen je njegov list in kakšni njegovi naročniki. Dejstvo je torej in ostane, da so "Štajerčevi" naročniki sami backi. Bacek pomeni toliko kakor kozel ali tele.

* Zvišanje deželnih naklad na pivo. Razni časopisi poročajo, da je pri štajerskem deželnem odboru že izdelan načrt, da se zvišajo deželne naklade na pivo. Seveda ta davek zadene nižje sloje, ki spijejo največ piva. Pivovararji tega davka ne bodo plačevali, ampak plačati ga mora konzument.

* Ljudska knjižnica. Prvi sešitek "Ljudske knjižnice" bo razposlan še le koncem meseca novembra. Naj torej naznani vsaj do srede novembra svoj naslov "Katoliški tiskarni" v Ljubljani vsakdo, ki želi imeti prvi zvezek na ogled.

* Črnovojniški zavezanci se morajo zglasti pri svojih županih uradih, sicer bodo kaznovani.

* Nemška predrznost. Kako daleč že sega nemška predrznost valed naše popustljivosti, kaže nam sledeči slučaj: Nemški listi so začeli napadati štajersko finančno ravnateljstvo, da nastavlja pri nas v področju mariborskega okrajnega ravnateljstva, ki obsega celo Spod. Štajersko, same slovenske finančne stražnike (!) in da se ozira pri imenovanju respicijentov in komisarjev samo na take, ki znajo slovenski. To je že najskrajnejša predrznost od teh nemško protestantskih listov. Finančna oblast bi gotovo tega ne storila, če bi ne bila prepričana, da morejo na Spod. Štajerskem službo opravljati samo slovensčine zmožni finančni uslužbenec. Vrh tega je pa to predbacivanje nemških listov lažnjivo. V Mariboru imamo na primer enega nadkomisarja in enega nadrespicijenta, ki ne razumeta nič slovenski. Kako moreta opravljati ta dva službo v popolnoma slovenskem mariborskem okraju, nam je nerazumljivo. Tolmačiti se da edino na ta način, da sta porabna samo za službo v mestu, ki je pa seveda mnogo udobnejša, medtem ko opravljajo slovensčine zmožni tovariši službo zunaj na deželi, ki je mnogo težavnejša. Naše ljudstvo pa pozivljamo, naj posnema naše narodne nasprotnike in naj zahteva povsod slovenske uradnike tako tudi slovenske finančne uslužbenec.

* Spoštujte svoj materin jezik! Belgija je ena najbolj naprednih dežel; a napredek je tam

Georg — kaj pa je to, Georg? In to-le ime S—ch—bise—k. Kaj čudno slovo to tuje ime "Schabieck"; kdo neki se je podpisal na sinovem listu?

Nekaj časa še premišlja, potem pa previdno zgrne list z bankovcema v žep in se napoti proti domu.

Vso pot ni mel miru, ugibaje, kaj neki pomeni sinov podpis v listu. Sklene torej, povprašati sina Mateja; on je bil izkušen človek in je umel vse pojasniti.

Prišedši domov, uzré Mateja na vrvišču. Sinaha se mu je nasmehnila med bišnimi vrati, rekoč:

"Pozdravljam vas, ded; no, to ste že lačni! Na ognjišču imate zajutrek; pazila sem, da je ostal gorak."

"Bog plati, — sam grem pónj," dé stari oče in sede na kamenito klop. "To-le sem prejel od Jurčka, pismo z dvema bankovcema. Pogledite..." Matej in sinaha hitro pogledata v starčkove roke, toda namežikata z očmi, kakor bi hotela reči, da ju to preveč veselo ni presenetilo.

"Seveda, on to lahko stori, — sam je še," — veli počasi sinaha, — "vi ga pa imate tudi v čislh..."

"Ali nekaj mi ne ugaja v pismu," nadaljuje stari Žabjek; — "podpis zdi se mi nekako tuj. Pogledj, Matej, vidim li dobro: Georg Schabieck... to slovo."

Matej gre počasi k očetu, vzame mu list iz roke, rekoč: "Georg", no, je po nemški, a po naše "Jurij", — in to-le ime "Schabieck", mogoče, da se hoče brat zdaj tako podpisavati. On je zdaj koprol, sramuje se svojega imena in ima novo. Bajé se mu

zdi naš priimek "Žabjek" smešen in preprost... In Matej pri teh besedah porogljivo zategne ustnice.

Ded to vidi ter zarudi.

"Ni li morda kaka pomota?" vpraša slaboglasno.

"Kaka pomota?"

"Da je kdo drugi, tuja oseba podpisala pismo namesto njega..."

"Oče, ne bodite tako otroški," smeje se iznova porogljivo Matej.

"Jurij se je prelevil v nemškega Georga, in ta priimek si je uadel, da bi se ne poznalo naše ime."

"To je laž!" vzklikne zdaj stari Žabjek in poskoči kakor mladenič. "Daj sem pismo, uveril te bom, da je to le pomota."

Matej vrže list na klop, rekoč: "Držite se le vašega Jurija in ponašajte se ž njim."

Stari Žabjek pograbi list in hiti ž njim na vas. Sinaha gre v gorenjo izbo, gleda za njim ter dé: "Stari oče gredo v šolo..."

"Naj le gredo," veli Matej slabe volje, kajti jezilo ga je, da je baš na očetov god šlo vse narobe.

Starček se povrne malo pred obedom. Povzije le malo, govori skoro nič. Ko odloži žlico, reče natihoma svojem vnuku Jurčku: "Nimaš li danes popoldne šole, vstani tu, da mi napišeš na zavitek naslov."

Jurček namreč je vselej dedu pisal naslov na strica Jurija; zavitke je imel lepo shranjene v skledniku.

Starček Žabjek je šel učitelja vprašat gledé podpisa; učitelj mu je pomilovaje rekel, da je to

Jurijev podpis, — in da je svoje ime ponemčil; zajedno mu je okoli usten poigral trpki nasmeh...

"Človeku se srce krči v prsih..." — dostavi učitelj, — "da se deca tako krasne domovine, naši otroci, tako brzo podpisujejo v tujem jeziku, — Nemec bi kaj takega ne storil!" Vzame košček papirja, náj napiše "Schütz", ter pojasnjuje, rekoč: "Tak Nemec 'Schütz' se vam živ dan ne bode pisal v slovenskem kraju, 'Sie'. Ste me razumeli?"

Ded Žabjek žalostno pokima z glavo in odide. Iz šole gredoč napoti se na grobišče; ondi, tik groba svoje rajnice, jokajoč vzdihne: "Oj, da bi bila starka ti to doživela, — hudo bi ti bilo pri srcu!"

* * *

Ko vnček Jurček z lepimi, uglednimi pismenkami napiše naslov, položi mu starček roko na glavo ter vpraša:

"Kako je tebi ime?"

"Jurček!" odgovori deček, čudeč se.

"In priimek!" vpraša stari oče skoro strogo.

"Žabjek, — Jurček Žabjek..."

"Dobro; napiši mi to še enkrat tu-le na ta papir, in z velikimi črkami. Če bi se pa ti kedaj sramoval svojega imena, kaznoval bi te Bog, — veš?"

Ko Jurček svoje ime napiše z velikimi črkami na čelo pol pole, pogladi ga ded Žabjek, dá mu šestico in veli, naj ga pusti zdaj samega.

Nato sede za mizo ter začne pod naslovom vnučkovim s tresočo roko pisati list, a iz oči so mu lile debele solze.